

ผลของการโฆษณาทางโทรทัศน์เรื่อง "คาริเศษ" ที่มีต่อพฤติกรรมการทิ้งขยะ
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ดอนตัน

นางสาวประภาพรณ อุ่นอม

ศูนย์วิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-567-154-1

011836

I 16342365

EFFECTS OF TELEVISION ADVERTISING SPOTS "TA WISED" ON
LOWER PRIMARY STUDENTS' GARBAGE DISPOSAL BEHAVIOR

MISS PRAPHAPHAN OON-OB

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการโฆษณาทางโทรทัศน์ เรื่อง "ดาวเทียม" ที่มีต่อพฤติกรรมการทิ้งขยะของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น

โดย นางสาวประภาพรณ อุ่นอบ

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย อัมมพันธ์กุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สมชาย อัมมพันธ์กุล* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ประพนธ์ อึ้งไฉไล* ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณไพ)

..... *เพ็ญพิไล อุตตมาภรณ์* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล อุตตมาภรณ์)

..... *แสงสวัสดิ์* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรันดร์ แสงสวัสดิ์)

..... *สมชาย อัมมพันธ์กุล* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย อัมมพันธ์กุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการโฆษณาทางโทรทัศน์เรื่อง "ดาวพิเศษ" ที่มีต่อพฤติกรรมการ
 ทิ้งขยะของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น

ชื่อ นิสิต นางสาวประภาพรพรณ อุ่นอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย อัมมพันธ์กุล

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการโฆษณาทางโทรทัศน์เรื่อง "ดาวพิเศษ" ที่มี
 ต่อพฤติกรรมการทิ้งขยะของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถม
 ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจตุรวิทย์วิทยานุกูล อำเภอจตุรวิทย์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน
 80 คน ซึ่งนักเรียนเหล่านี้เคยดูรายการดาวพิเศษมาแล้วในการดูรายการโทรทัศน์ประจำวัน แต่ยังมี
 ปัญหาทางด้านพฤติกรรมการรักษาความสะอาด นักเรียนเหล่านี้ถูกสุ่มแบ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่ม
 ควบคุมกลุ่มละ 40 คน นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองจะได้ดูแถบบันทึกภาพการโฆษณาทางโทรทัศน์
 เรื่อง "ดาวพิเศษ" ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมไม่ได้ดูแถบบันทึกภาพการโฆษณาทางโทรทัศน์เรื่อง
 "ดาวพิเศษ" หลังจากดูแถบบันทึกภาพจบแล้ว นักเรียนจะได้รับประทานขนมที่ชอย 1 อย่าง ซึ่งขนมจะ
 ใส่ไว้ในถุงกระดาษหรือถุงพลาสติก นักเรียนแต่ละคนจะได้ดูแถบบันทึกภาพวันละ 1 ครั้ง เป็นเวลา
 5 วัน การวัดพฤติกรรมการทิ้งขยะครั้งนี้ได้จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการทิ้งขยะของ
 นักเรียนแต่ละคนตามแบบบันทึกพฤติกรรมการทิ้งขยะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วย
 การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการวิจัยพบว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองแสดงพฤติกรรมการทิ้งขยะลงถังขยะ
 มากกว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) แสดงว่าการโฆษณาทาง
 โทรทัศน์เรื่อง "ดาวพิเศษ" มีผลต่อพฤติกรรมการทิ้งขยะลงถังขยะของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น
 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยนี้ ในช่วงการติดตามผลในระยะเวลา 5 วันต่อมา พบว่า

จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองแสดงพฤติกรรมกาาที่งขณะลงดังชยะมากกว่าจำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$) แสดงว่ารายการโฆษณาทางโทรทัศน์เรื่อง "คาริเศษ" ยังคงมีผลต่อพฤติกรรมกาาที่งขณะลงดังชยะของนักเรียนไปในอีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Effects of Television Advertising Spots "Ta Wised" on
Lower Primary Students' Garbage Disposal Behavior

Name Miss Praphaphan Oon-Ob

Thesis Advisor Assistant Professor Somchai Dhammanungune

Department Psychology

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the effects of television advertising spots "TA WISED" on lower primary students' garbage disposal behavior. The subjects were prathomsuksa one and prathomsuksa two students from Chatturatwithayanukul school, Amphoe Chatturat, Changwat Chaiyaphum. Eighty students who have viewed the spots "TA WISED" on television daily program before, but they did not dispose their garbages into garbage bin. The students were equally divided into experimental group and control group and were randomly assigned to experimental conditions. Only those students in experimental group viewed the spots "TA WISED", after viewing the videotape, each student was given on favorite sweet, which was wrapped with paper or plastic. Each student viewed the videotape in the period of 5 days. The garbage disposal behavior were recorded in the garbage-disposal behavior recording form which was specially invented for this research. The data were analysed by using the chi-square test.

The result indicates that the number of the students in the experimental group dispose their garbages into garbage bin significantly more than the students in the control group ($P < .001$). This study, therefore indicates clearly that the television advertising spots "TA WISED" does have the effects on the garbage disposal behavior of the lower primary students and supports the hypothesis. The follow-up result within the period of 5 days indicates that the number of the students in the experimental group disposed their garbages into garbage bin significantly more than the students in the control group ($P < .001$). This result indicates that the effect of the television advertising spots "TA WISED" on the garbage disposal behavior of the students for a period of time.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย ธรรมนันท์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความรู้ ประสบการณ์ในการศึกษาด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังกรุณาให้คำแนะนำชี้แจงและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ เป็นรูปเล่ม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่โรงเรียนจักรังวิทยานุกูล อาจารย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่เข้าร่วมการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ คุณรัชณี รัตนประเสริฐ คุณมัทนา ถนอมพันธุ์ ผู้อำนวยการชมรมสร้างสรรค์ไทย ที่ให้อุปกรณ์บางส่วนในการทำวิจัย และเจ้าหน้าที่ทุกคนของสถานีโทรทัศน์ช่อง 12 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการบันทึกแถบบันทึกภาพ ตลอดจนพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคน ในภาควิชาจิตวิทยาที่ให้ความช่วยเหลือ ให้ความแนะนำ ตลอดจนเป็นกำลังใจให้อย่างดียิ่ง

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ คุณสุชีลา อุ่นอบ และคุณมยุรี วัฒนกรกิจเจริญ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ และทุนทรัพย์ในการศึกษา แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประกาศนียบัตร อุ่นอบ

สารบัญ

๘

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญแผนภูมิ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ปัญหา.....	1
✓ ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวความคิด ทฤษฎีพื้นฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
✓ ✓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	27
ขอบ เขตของการวิจัย.....	27
ค่าจำกัดความ.....	28
✓ สมมติฐานในการวิจัย.....	29
✓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
✓ 2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
✓ ✓ กลุ่มตัวอย่าง.....	30
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
✓ การดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
✓ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
✓ 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
✓ 4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	47
✓ 5. : สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก.	65
ภาคผนวก ข.	66
ภาคผนวก ค.	72
ประวัติผู้เขียน	74

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการทั้งขยะ ลงดังขยะและพฤติกรรมกาไรไม่ทั้งขยะ ลงดังขยะจำแนกตามระดับการศึกษา.....	32
2. การจัดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศของนักเรียน	32
3. การจัดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของนักเรียน.....	32
4. ความถี่ของจำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมกรรมการทั้งขยะลงดังขยะความถี่ของจำนวน นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมกาไรไม่ทั้ง ขยะลงดังขยะของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มใน ระหว่างการทดลอง.....	41
5. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความถี่ของจำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรม การทั้งขยะ ลงดังขยะระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มในระหว่างการทดลอง...	43
6. ความถี่ของจำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมกรรมการทั้งขยะ ลงดังขยะ ความถี่ของจำนวน นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมกาไรไม่ทั้งขยะ ลงดังขยะของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม... ในระยะติดตามผล	44
7. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความถี่ของจำนวนนักเรียนที่แสดง พฤติกรรมกรรมการทั้งขยะลงดังขยะระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มในระยะติดตามผล...	46

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. แผนภูมิแท่ง เปรียบเทียบความถี่ของจำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการทิ้งขยะ ลงถังขยะระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มในระหว่างการทดลอง.....	42
2. แผนภูมิแท่งการ เปรียบเทียบความถี่ของจำนวนนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมการ ทิ้งขยะลงถังขยะระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มในระยะติดตามผล.....	45

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย